

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyně Mgr. Danou Černovskou ve věci

žalobce: **Ing. X. X.**, narozený dne X
bytem X

proti
žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**
sídlem Mariánské náměstí 2/2, 110 01 Praha 1

za účasti: **X. X.**, narozená dne X
bytem X

o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ze dne 31. 1. 2018, č. j.: MHMP 182504/2018

takto:

- I. Žaloba proti rozhodnutí žalovaného Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 31. 1. 2018, č. j.: MHMP 182504/2018, se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Zúčastněná osoba nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou včas u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 1. 2018, č. j.: MHMP 182504/2018, jímž bylo zamítnuto žalobcovo odvolání a potvrzeno rozhodnutí Úřadu městské části Praha - Petrovice ze dne 15. 11. 2017, č. j.: 1708/2017 MCPPET, kterým bylo podle ustanovení § 76 odst. 1 písm. j) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“) zastaveno řízení o přestupku, kterého se měla dopustit zúčastněná osoba, jelikož žalobce coby navrhovatel se nedostavil k ústnímu jednání konanému dne 6. 11. 2017 bez náležité omluvy a bez náležitého důvodu, přestože byl řádně a včas předvolán. Současně žalobci byla

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

podle ustanovení § 79 odst. 1 zákona o přestupcích uložena povinnost uhradit náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč.

2. Žalobce v žalobě namítal, že mělo být vedeno řízení o přestupku dle zákona o přestupcích, nikoliv dle zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích (dále jen „ZNP“), který v době podání návrhu na projednání přestupku ani nebyl účinný. Přestupek dle ustanovení § 7 odst. 1 písm. a) ZNP není návrhový, neúčast navrhovatele nebylo možno sankcionovat, v řízení o přestupku dle ZNP je třeba vždy aplikovat procesní úpravu dle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „ZOP“), jež nezná institut navrhovatele. Řízení bylo původně procesně vedeno dle ZOP, dle nějž byli žalobce a zúčastněná osoba poučeni, na žalobcův podnět bylo v řízení pokračováno dle zákona o přestupcích, aniž by bylo zastaveno řízení dle nesprávné právní normy, účastníci nebyli poučeni o svých právech dle zákona o přestupcích. Žalobce např. nebyl poučen o právu zvolit si zmocněnce, s ohledem na absenci poučení byla porušena rovnost účastníků, zastoupení mohlo mít na průběh řízení zásadní vliv. Jak vyplývá z úředního záznamu o nahlédnutí do spisu ze dne 2. 11. 2017, žalobce opět nebyl považován za navrhovatele, ale za osobu přímo postiženou spácháním přestupku, v rozhodnutí o zastavení řízení je však opět navrhovatelem. Přestože měl žalobce zřízení a v dané době i zpřístupněnou datovou schránku, předvolání k ústnímu jednání na 6. 11. 2017 mu do ní nebylo doručeno.
3. Na základě výše uvedeného žalobce navrhl napadené rozhodnutí zrušit a vrátit věc žalovanému k dalšímu řízení, příp. prohlásit nicotnost napadeného rozhodnutí.
4. Zúčastněná osoba, uvedla, že několik dní předtím, než ji soud vyrozuměl o probíhajícím řízení, ji potkal žalobce a volal na ni, ať se těší, neboť ji čeká překvapení. Dále se věnovala vlastnímu incidentu s žalobcem.
5. Žalovaný se k žalobě vyjádřil, když po rekapitulaci dosavadního průběhu řízení a žalobních námitek vyslovil s žalobou nesouhlas. Napadené rozhodnutí je zákonné, žalobce byl řádně a včas předvolán k ústnímu jednání, nedostavil se bez omluvy i bez důležitého důvodu; omluva nebyla včasná ani důvodná. Též povinnost náhrady nákladů byla žalobci uložena po právu. Rozhodnutí obou stupňů jsou řádně zdůvodněna, vypořádány byly všechny odvolací námítky. Navrhovatel nemá stejná procesní práva jako obviněný. Z náhledu do registru obyvatel nebyla existence datové schránky zřejmá; žalobce účelově datovou schránku zpřístupňoval a znepřístupňoval. Žalobce se s předvoláním prokazatelně seznámil již dne 10. 10. 2017. Žalobu navrhl žalovaný zamítnout.
6. V replice a následném vyjádření žalobce uvedl, že žalovaný ve vyjádření chybně odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu. Dne 10. 10. 2017 se s písemností neseznámil; úřední záznam o nahlédnutí do spisu ze dne 10. 10. 2017 je nezákonný. Předvolání na ústní jednání dne 6. 11. 2017 nebylo žalobci doručeno fikcí. Nedoručení do datové schránky bylo nezákonné. Se zúčastněnou osobou nikdy nejednal, jak je líčeno, dlouho měl pro její jednání pochopení, ale došla mu trpělivost. Dále žalobce shrnul podstatná tvrzení své žaloby.
7. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů ve smyslu ustanovení § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „SŘS“).
8. Soud ve věci rozhodl při jednání, protože na jeho nařízení žalobce trval.
9. Mezi účastníky bylo nesporné, že návrh na projednání přestupku byl učiněn dne 30. 6. 2017, tedy ještě za účinnosti zákona o přestupcích.
10. Ze správního spisu bylo zjištěno, že dne 28. 7. 2017 bylo žalobci doručeno vyrozumění o ústním jednání konaném dne 14. 8. 2017, ale k jednání se žalobce nedostavil (vyrozumění ze dne 24. 7. 2017 s doručenkou a protokol o ústním jednání ze dne 14. 8. 2017).

Shodu s prvopisem potvrzuje: X. X.

Dne 18. 8. 2017 bylo žalobci doručeno vyrozumění o ústním jednání konaném dne 11. 9. 2017 (vyrozumění ze dne 15. 8. 2017 s doručenkou), následně žalobce zaslal prvoinstančnímu orgánu stanovisko ze dne 8. 9. 2017, podle něž by mělo být řízení vedeno dle zákona o přestupcích, současně se z ústního jednání konaného dne 11. 9. 2017 omluvil bez odůvodnění, proč se nemůže dostavit. K jednání konanému dne 11. 9. 2017 se žalobce nedostavil (protokol o ústním jednání ze dne 11. 9. 2017).

11. Následně bylo žalobci zasláno předvolání, v němž je již označen za navrhovatele řízení o přestupku, v předvolání je poučen o změně procesního režimu, k němuž došlo na základě jeho podnětu, dle poučení mělo být dále procesně postupováno dle zákona o přestupcích (předvolání ze dne 18. 9. 2017 s doručenkou). S ohledem na pozdní doručení předvolání bylo jednání konané dne 2. 10. 2017 odročeno (protokol o ústním jednání ze dne 2. 10. 2017).
12. Dále je ve spisu založeno předvolání žalobce k ústnímu jednání na den 6. 11. 2017, které mu bylo zasláno poštou; předvolání obsahuje poučení o tom, že řízení bude zastaveno dle ustanovení § 76 odst. 1 písm. j) zákona o přestupcích, nedostaví-li se žalobce bez náležité omluvy či důležitého důvodu k jednání (předvolání ze dne 2. 10. 2017 na č. l. 36 a 37 s podacím archem České pošty).
13. Dne 10. 10. 2017 žalobce nahlížel do spisu a seznámil se s poučením osoby přímo postižené spácháním přestupku (úřední záznam ze dne 10. 10. 2017 na č. l. 38).
14. Správní spis obsahuje zásilku s předvoláním adresovanou žalobci. Žalobce nebyl zastižen, proto byla písemnost uložena na poště, tam byla dvanáct dní a třináctý den (17. 10. 2017) byla vrácena správnímu orgánu. Jelikož na zásilce chybí výzva s poučením, je zřejmé, že žalobce byl k převzetí zásilky vyzván a poučen o následcích v případě jejího nevyzvednutí (vrácená zásilka s předvoláním žalobce na den 6. 11. 2017, č. l. 39).
15. Dne 2. 11. 2017 přišel žalobce bez předvolání nahlížet do správního spisu, jeho obsah si ofotil mobilním telefonem (úřední záznam ze dne 2. 11. 2017, č. l. 40).
16. Dne 6. 11. 2017 se konalo ústní jednání, k němuž se žalobce nedostavil, na základě čehož správní orgán došel k závěru, že se přestupkové řízení zastaví dle § 76 odst. 1 písm. j) zákona o přestupcích (protokol o ústním jednání ze dne 6. 11. 2017).
17. Dne 7. 11. 2017 byl správnímu orgánu dodán přípis žalobce s potvrzením o návštěvě zdravotnického zařízení. Z přípisu je zřejmé, že žalobce o zásilce s předvoláním k ústnímu jednání na den 6. 11. 2017 věděl, a to nejpozději ode dne 2. 11. 2017, kdy přišel nahlížet do spisu. Součástí přípisu byla i omluva z ústního jednání konaného dne 6. 11. 2017, neboť byl od června 2017 objednan do královéhradecké nemocnice; potvrzení o návštěvě bylo přiloženo (přípis datovaný žalobcem na 2. 11. 2017 a potvrzení o návštěvě nemocnice dne 6. 11. 2017).
18. Dne 10. 11. 2017 žalobce požádal o doručování na e-mailovou adresu (žádost žalobcem datovaná k 8. 11. 2017).
19. Následně bylo vydáno prvoinstanční rozhodnutí (ze dne 15. 11. 2017, č. j.: 1708/2017 MCPPET). Proti prvoinstančnímu rozhodnutí se žalobce odvolal. Napadeným rozhodnutím žalovaný odvolání zamítl a potvrdil prvoinstanční rozhodnutí.
20. Až do nabytí právní moci napadeného rozhodnutí nevyšlo v řízení najevo, že žalobce má zřízenou datovou schránku. Žalobce, ač v řízení velmi aktivní, takovou skutečnost nikdy netvrdil ani sám z datové schránky žádnou písemnost správním orgánům nezaslal, přitom žalobce v průběhu řízení opakovaně nahlížel do spisu, správnímu orgánu adresoval vyjádření ze dne 7. 11. 2017, které se týkalo jeho neúčasti na jednání a v němž obsáhle rozebíral doručování zásilek, a proti prvoinstančnímu rozhodnutí podal rozsáhlé odvolání,

Shodu s prvopisem potvrzuje: X. X.

v němž opět otázku doručování podrobně probíral. Žalobci se dařilo doručovat poštou, zásilky zpravidla osobně přebíral (s výjimkou právě předvolání k ústnímu jednání na 6. 11. 2017), a to dokonce i dne 2. 10. 2017 (předvolání k ústnímu jednání na den 2. 10. 2017 s doručenkou), kdy měl mít již zřízenou datovou schránku (jak uvedeno níže). Dne 10. 11. 2017 žalobce prostřednictvím pošty požádal o doručování na e-mailovou adresu, na kterou mu následně bylo dne 23. 11. 2017 zasláno prvoinstanční rozhodnutí, přijetí zásilky žalobce dne 29. 11. 2017 e-mailem potvrdil (žádost ze dne 10. 11. 2017 a e-mailová odpověď žalobce z 29. 11. 2017). Dne 25. 1. 2018 kolem 10:16 hodin žalovaný kontroloval, zda má žalobce datovou schránku, ale výsledek vyšel negativní (referenční údaje na č. 1. 5 odvolacího spisu), stejný den ve 12:08 hodin bylo totéž kontrolováno u zúčastněné osoby a výsledek byl stejný, tj. v kolonce „Datová schránka“ nebylo nic vyplněno (referenční údaje na č. 1. 6 odvolacího spisu). Teprve až s ohledem na doplnění žaloby si žalovaný vyžádal od Ministerstva vnitra údaje o žalobcově datové schránce, žalobcova datová schránka byla zpřístupněna dne 12. 9. 2017 a byla trvale přístupná do 28. 11. 2017, pak byla na žalobcovu žádost znepřístupněna, opět zpřístupněna byla dne 1. 12. 2017 a téhož dne na žádost opět znepřístupněna, zpřístupněna byla následně od 14. 2. 2018 a dne 16. 2. 2018 byla opět na žádost znepřístupněna, od 21. 3. 2018 byla zpřístupněna, od té doby je trvale přístupná (vyjádření Ministerstva vnitra ze dne 23. 3. 2018). Žalovaný následně dne 9. 4. 2018 kontroloval, zda má žalobce datovou schránku, vyšel pozitivní výsledek, zobrazil se kód datové schránky a datum poslední změny 21. 3. 2018 (referenční údaje na č. 1. 15 odvolacího spisu).

21. Dále soud přistoupil k vlastnímu posouzení žalobních námitek.
22. Napadené i prvoinstanční rozhodnutí obsahují všechny podstatné náležitosti rozhodnutí, výrokovou část, odůvodnění i poučení, rozhodnutí jsou srozumitelná a nejsou vnitřně rozporná, taktéž odůvodnění je logicky koherentní; obě rozhodnutí byla též vydána věcně příslušnými správními orgány. Oba vydané akty je proto nutno považovat za rozhodnutí a námitka jejich nicotnosti neobstojí.
23. Následně bylo namístě vypořádat námitky týkající se použití správné právní úpravy, ať již v rovině hmotného či procesního práva. Mezi účastníky řízení je nesporné, že návrh na projednání přestupku byl podán dne 30. 6. 2017, tedy poslední den platnosti zákona o přestupcích. Následující den již byla platná a účinná nová úprava ZOP, která zahrnuje přestupkovou obecnou hmotněprávní a procesní část; touto úpravou se mají řídit všechny přestupky obsažené ve zvláštních zákonech, tj. i v ZNP.
24. Prvoinstanční orgán začal věc reálně řešit za platnosti a účinnosti ZOP, bylo proto nezbytné, aby dle tohoto zákona postupoval včetně aplikace v něm uvedených přechodných ustanovení (§ 112 ZOP).
25. Pro určení rozhodné hmotněprávní úpravy je podstatné ustanovení § 112 odst. 1 věty druhé ZOP. Došlo-li k jednání zakládajícímu odpovědnost za přestupek před nabytím účinnosti ZOP, posoudí se případ dle dosavadních právních předpisů, leč by nová právní úprava byla pro pachatele příznivější. Přestupek měl být spáchán přede dnem nabytí účinnosti ZOP v době platnosti a účinnosti zákona o přestupcích ve znění účinném od 1. 10. 2016. Podle ustanovení § 49 odst. 1 písm. a) a odst. 4 zákona o přestupcích ve znění účinném od 1. 10. 2016 se dopustí přestupku ten, kdo jinému ublíží na cti tím, že ho urazí nebo vydá v posměch, za což je mu možno uložit pokutu ve výši do 20 000 Kč. Bylo potřeba zkoumat, zda úprava dle pozdějšího zákona, tj. ZNP, je příznivější. Podle ustanovení § 7 odst. 1 písm. a) a odst. 4 písm. a) ZNP se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že jinému ublíží na cti tím, že ho zesměšní nebo ho jiným způsobem hrubě urazí, za což jí lze uložit pokutu do 10 000 Kč. Úprava podle ZNP je příznivější, neboť oproti úpravě dle zákona o přestupcích vyžaduje

hrubou urážku, především však obsahuje oproti předešlé úpravě mírnější sankci. Žalovaný nepochybil, pokud shledal nutnost postupu dle ZNP v rovině hmotněprávní.

26. Pro určení rozhodné procesní úpravy je podstatné ustanovení § 112 odst. 4 ZOP. Zahájená řízení o přestupku, jež nebyla pravomocně skončena přede dnem nabytí účinnosti ZOP (tj. přede dnem 1. 7. 2017), se dokončí dle dosavadních předpisů. Přestupkové řízení bylo zahájeno dne 30. 6. 2017, tedy před nabytím účinnosti ZOP, proto mělo být dokončeno dle dosavadních předpisů, tzn. zákona o přestupcích. Žalovaný nepochybil, pokud shledal nutnost postupu dle zákona o přestupcích v rovině procesní.
27. Způsob projednání přestupku je otázkou procesní, proto při postupu dle zákona o přestupcích měl žalobce správně postavení navrhovatele, ačkoliv hmotněprávně bylo postupováno dle ZNP.
28. Dle zákona o přestupcích bylo postupováno na žalobcův podnět. Tím, že žalobci bylo v podstatě vyhověno, nemohl být poškozen na svých právech. Správní orgán žalobce o změně procesního režimu poučil v předvolání k ústnímu jednání ze dne 18. 9. 2017, které žalobce osobně převzal dne 2. 10. 2017, poučení též zdůrazňuje žalobcovo procesní postavení navrhovatele dle § 72 písm. d) zákona o přestupcích. Zákon o přestupcích na rozdíl od ZOP nespecifikuje práva navrhovatele výslovně, s poučením odkazujícím na § 72 písm. d) zákona o přestupcích se bylo možno spokojit. Krom toho žalobce netvrdil, jaký konkrétní vliv měla mít na napadené rozhodnutí skutečnost, že nebyl poučen o možnosti zvolit si zmocněnce. Správní orgán řízení zastavil podle ustanovení § 76 odst. 1 písm. j) zákona o přestupcích, jelikož se žalobce nedostavil bez náležité omluvy i bez důležitého důvodu k ústnímu jednání, o postupu dle § 76 odst. 1 písm. j) byl však žalobce správním orgánem poučen jak předvoláním ze dne 18. 9. 2017, tak předvoláním ze dne 2. 10. 2017, není tudíž zřejmé, jak konkrétně mohl potenciální zmocněnec žalobci prospět nad rámec poučení, jež učinil již správní orgán, a žalobce ani nic takového neuvedl.
29. Dále je třeba uvést, že postavení navrhovatele a obviněného v řízení o přestupku dle zákona o přestupcích není zcela rovné. Navrhovatel i obviněný mají zcela jiné procesní postavení a nelze trvat na tom, aby měli stejná procesní práva. Přestupkové řízení, byť vedené na návrh, nikdy nebylo řízením kontradiktorním, které by vyžadovalo rovnost stran. Řízení je vedeno správním orgánem proti obviněnému z přestupku, postavení navrhovatele bylo vždy spíše doplňkové.
30. Skutečnost, zda byla řádně poučena též zúčastněná osoba coby obviněná, není podstatná, neboť tím nemohlo být nijak zasaženo do žalobcových práv.
31. Jakkoliv správní orgán označil v úředním záznamu ze dne 2. 11. 2017 žalobce za osobu přímo postiženou spácháním přestupku, bylo z předvolání zřejmé, že řízení je vedeno dle zákona o přestupcích, v němž má žalobce postavení navrhovatele. Terminologická nesrovnalost v úředním záznamu nemohla vnést do věci žádnou podstatnou pochybnost.
32. Přestože měl žalobce zřízení datovou schránku a správní orgán prvního stupně mu do ní předvolání k ústnímu jednání na den 6. 11. 2017 nedoručil, nejedná se o takovou vadu řízení, jež by měla vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé. Žalobce se s předvoláním fakticky seznámil nejpozději dne 2. 11. 2017, když přišel již poněkoličkáte nahlédnout do spisu, přesto se z účasti na ústním jednání řádně a včas neomluvil. Ačkoliv správní orgán prvního stupně pochybil, neboť nezjišťoval, zda má žalobce zřízení datovou schránku, u žalovaného, jehož rozhodnutí je předmětem této žaloby, pochybení shledat nelze. Ze správního spisu nebyla existence žalobcovy datové schránky patrná a žalobce se o ní až do vydání napadeného rozhodnutí nezmínil, během přestupkového řízení neadresoval správním orgánům ani jednu zásilku prostřednictvím své datové schránky. Za těchto

okolností nebylo možné požadovat po žalovaném více, než aby si v rámci přezkumu zákonnosti prvoinstančního rozhodnutí z úřední povinnosti vyžádal informaci, zda má žalobce datovou schránku, což učinil. K odhalení existence datové schránky v odvolacím řízení nedošlo, neboť žalobce si ji opakovaně zpřístupňoval a znepřístupňoval, v čemž soud souhlasně s žalovaným shledává účelový postup. Nadto soud připomíná, že není třetí řádnou instancí v přestupkovém řízení; vadu doručování měl žalobce uplatnit především v odvolacím řízení, což neučinil ani nezmínil existenci své datové schránky. Jakkoliv není v přestupkovém řízení obviněný povinen vypovídat a může se hájit, jak uzná za vhodné, a nelze mu tedy zpravidla vyčítat, že některé žalobní námitky nezmínil v řízení před správními orgány (s výjimkou zneužití práva, kdy např. blanketní odvolání následuje komplexní desetistránková žaloba), měl žalobce v přestupkovém řízení postavení navrhovatele, jemuž právo nevypovídat z pouhého titulu jeho procesního postavení nepřísluší.

33. Jelikož žalobce se s předvoláním k ústnímu jednání na den 6. 11. 2017 prokazatelně seznámil nejpozději dne 2. 11. 2017 během nahlížení do správního spisu, nejsou případné vady úředního záznamu ze dne 10. 10. 2017 podstatné pro výsledek řízení.
34. Okolnost, že žalobce měl v době doručování předvolání k ústnímu jednání na den 6. 11. 2017 zřízenou datovou schránku, žalovaný uznává, proto jde o nespornou skutečnost a není třeba v tomto ohledu provádět žalobcem navržené dokazování.
35. Ze všech výše uvedených důvodů soud žalobu podle ustanovení § 78 odst. 7 SŘS jako nedůvodnou zamítl.
36. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 60 odst. 1 SŘS. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému náklady nevznikly. Pokud jde o zúčastněnou osobu, té rovněž žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů ode dne jeho doručení při splnění podmínek § 103 odst. 1 SŘS kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu v Brně.

Stěžovatel v řízení o kasační stížnosti, pokud nemá vysokoškolské právnické vzdělání, musí být zastoupen advokátem podle § 105 odst. 2 SŘS.

Kasační stížnost směřující jen proti výrokům o nákladech řízení je nepřipustná.

Praha 27. listopadu 2020

Mgr. Dana Černovská v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje: X. X.